

С.О. КУЗНЕЦОВА, П. ІВАХНО

ВПЛИВ ОЦІНОК ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ НА ЗМІНУ ЦІН НА АКЦІЇ

Фінансова звітність компанії повинна надавати інформацію, яка є корисною для прийняття рішень зацікавленими сторонами. Це може включати інформацію про фінансові показники компанії, фінансовий стан і грошові потоки. Оцінка фінансових інструментів за справедливою вартістю може мати значний вплив на ціни акцій банків. Банки, які застосовують облік за справедливою вартістю для фінансових інструментів, можуть відчувати більшу варіативність цін на свої акції порівняно з банками, які не використовують цей метод. Мета цього дослідження полягає в тому, щоб дослідити взаємозв'язок між обліковою оцінкою фінансових інструментів за справедливою вартістю та змінами цін на акції банків. Дослідження має на меті визначити, чи існує зв'язок між оцінкою справедливої вартості фінансових інструментів та змінами цін на акції, і якщо так, то якою мірою цей зв'язок існує. Дослідження також може бути спрямоване на виявлення будь-яких факторів, які можуть вплинути на цей зв'язок, і надання інформації та рекомендацій для зацікавлених сторін, таких як інвестори, регулятори та фінансові установи. Виходячи з досягнутих результатів, досліджена необхідність оптимального та точного використання показників справедливої вартості через їх вплив на результати діяльності компанії, а також більш чітке дотримання банками міжнародних стандартів фінансової звітності щодо оцінки справедливої вартості фінансових інструментів. І, таким чином, це може призвести до підвищення точності прогнозів і збільшення довіри користувачів фінансової звітності до прийняття рішень. Висновки дослідження можуть сприяти доповненню наявної наукової літератури про вплив обліку справедливої вартості на ціни акцій і забезпечити подальше розуміння цього питання. Результати дослідження можуть бути використані банками, для оцінки потенційного впливу впровадження обліку справедливої вартості для фінансових інструментів на курс акцій.

Ключові слова: фінансові інструменти; облікові оцінки; справедлива вартість; МСФЗ; облік

S. KUZNETSOVA, P. IVAKHNO

THE INFLUENCE OF ESTIMATES OF FINANCIAL INSTRUMENTS AT FAIR VALUE ON CHANGES IN SHARE PRICES

A company's financial statements provide information that is useful in making economic decisions. This may include information about the company's financial performance, financial position and cash flows. Valuation of financial instruments at fair value can have a significant impact on bank share prices. Banks that use fair value accounting for financial instruments may experience greater variability in their share prices than banks that do not use this method. The purpose of this research is to investigate the relationship between accounting valuation of financial instruments at fair value and changes in bank stock prices. The research aims to determine whether and to what extent there is a relationship between the fair value of financial instruments and changes in stock prices. Research may also aim to identify any factors that may influence this relationship and provide information and recommendations for stakeholders such as investors, regulators and financial institutions. Based on the results achieved, the need for optimal and accurate use of fair value indicators due to their impact on the company's performance, as well as clearer compliance by banks with international financial reporting standards regarding the fair value assessment of financial instruments, was investigated. And thus, it can lead to increased accuracy of forecasts and increased confidence of users of financial statements in making economic decisions. The findings of the study can contribute to the existing scientific literature on the impact of fair value accounting on stock prices and provide further understanding of this issue. The results of the research can be used by banks to assess the potential impact of the implementation of fair value accounting for financial instruments on the share price.

Keywords: financial instruments; accounting estimates; fair value; IFRS; accounting

Вступ. Епідемічна криза (COVID-19) та військовий конфлікт в Україні похвалили дискусію щодо справедливої вартості на світовому рівні, особливо в банківському секторі, який вважається одним із найбільш чутливих секторів до якості фінансової інформації, де фінансова інформація відіграє головну роль у прийнятті рішень.

У минулому багато дослідників критикували деякі методи розкриття облікової інформації для банків та фінансових компаній. Крах світових фінансових ринків у 2008 році вплинув на бюджети більшості банків, що дуже збентежило органи стандартизації бухгалтерського обліку, оскільки бухгалтери не могли передбачити ці ризики або принаймні пом'якшити їх вплив. Таким чином, Ради, відповідальні за стандарти бухгалтерського обліку, намагалися знайти рішення та пропозиції, які пом'якшили б наслідки будь-яких майбутніх криз або коливань по відношенню до банків і компаній.

Застосування обліку за справедливою вартістю представляє ключову зміну в бухгалтерській думці та одне із суперечливих питань, оскільки надає інформацію, яка впливає на фінансову систему, а також потребу інвесторів в розумінні фінансової

звітності з метою прийняття інвестиційних рішень [7].

Науковці і практики зтикаються з великими проблемами щодо вибору найбільш відповідного методу оцінки, оскільки суперечка щодо цього питання полягає у виборі відповідного методу, який надає більш релевантну інформацію. Особливо тому, що кожен із цих методів призводить до різних результатів для об'єктів обліку у фінансовій звітності, а отже, і до різних рішень, прийнятих користувачами фінансової звітності відповідно до використовуваного методу вимірювання.

Зараз у постковідний період, військовий стан, а також у зв'язку з банкрутством багатьох компаній і значним падінням світових фондових бірж, великі міжнародні бухгалтерські фірми, такі як «Велика аудиторська четвірка», поспішили видати термінові вказівки щодо питань, пов'язаних зі справедливою вартістю.

Справедлива вартість фінансових інвестицій в період кризи повністю відрізняється від звичайних часів, і тому необхідність перегляду фінансової інформації на основі справедливої вартості вкрай необхідна в поточній ситуації, оскільки буде дуже важливим і впливовим етапом для розвитку

бухгалтерського обліку.

У свою чергу, застосування справедливої вартості через внутрішню систему бухгалтерського обліку, яка оснований на міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, призводить до великих суперечок, які супроводжували застосування справедливої вартості до банківського сектора та компаній в різних країнах світу.

Аналіз останніх досліджень і літератури. Сутність, особливості і критерії обліку фінансових інструментів за справедливою вартістю представлено в МСФЗ 39 Фінансові інструменти: визнання та оцінка [4].

Вирішенню проблем формування, обґрунтування та застосування обліку фінансових інструментів присвячені публікації як вітчизняних, так і закордонних науковців і практикуючих фахівців Бурденко І., Макаренко І. [1], Ксендзук В. В., Трало І. М. [2], Кузьмінський Ю. [3], Чен Х., Хелман [6] Лашераві [8]. Зокрема, особливості впливу підходів до обліку за справедливою вартістю досліджували Браттен Б. [5], МакДонах Р. [9], Обиши І. [10] та інші. Результати бібліографічного аналізу свідчать про те, що вітчизняні та закордонні дослідники висвітлюють різнобічні аспекти проблематики дослідження. Водночас, на нашу думку, потребують деталізації та теоретичного обґрунтування фінансових інструментів за справедливою вартістю, виходячи з особливостей їх впливу на зміну цін на акції.

Відтак **метою статті** є визначення впливу оцінок фінансових інструментів за справедливою вартістю на зміну цін на акції та прибутковістю акцій.

Виклад основного матеріалу. Справедлива вартість (англ. Fair Value) – це оцінка ціни, яку можна отримати при продажу активу або сплатити при передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності (IFRS) 13, справедлива вартість є ринковою вартістю, яка відображає умови, що переважають на активному ринку на дату оцінки, без врахування витрат на продаж або передачу.

Відповідно до американського стандарту 157 «Вимірники справедливої вартості» «справедлива вартість — це ціна, яка була б отримана для продажу активу або погашення зобов'язання (ціна виходу) у звичайній операції між учасниками ринку» [12].

Існують три основних методи оцінки справедливої вартості:

1. Ринковий підхід: базується на порівнянні оцінюваного активу із подібними активами, які були продані на відкритому ринку. Це найкращий метод для активів, які торгуються на активних ринках, таких як акції та облігації.

2. Дохідний підхід: використовує прогнозовані майбутні грошові потоки, які дисконтовані до поточної вартості з урахуванням ризиків і невизначеності. Цей підхід підходить для оцінки бізнесу, нерухомості та фінансових інструментів із складною структурою.

3. Витратний підхід: базується на визначенні витрат, необхідних для відтворення або заміщення

активу, з урахуванням зносу та інших факторів. Застосовується для оцінки нерухомості, обладнання тощо.

Основними перевагами справедливої вартості є:

Прозорість: Вона відображає поточну ринкову ціну активу або зобов'язання, що робить фінансову звітність більш зрозумілою для інвесторів.

Актуальність: Оцінка за справедливою вартістю швидко реагує на зміни в ринкових умовах, забезпечуючи більш точну картину фінансового стану компанії.

Однак є і певні недоліки:

Волатильність: Оскільки справедлива вартість залежить від ринкових умов, зміни в оцінці можуть призвести до значних коливань фінансових показників компанії.

Суб'єктивність: У випадках, коли немає ринкових даних, оцінка може базуватися на моделюванні, що залежить від суб'єктивних припущень аналітиків.

Фінансові інструменти включають акції, облігації, деривативи та інші активи, які мають грошову вартість і торгуються на ринку.

Фінансові інструменти включають широкий спектр активів та зобов'язань, серед яких:

Акції: цінні папери, що представляють частку власності в компанії.

Облігації: боргові зобов'язання, які забезпечують їхньому власнику право на отримання фіксованих платежів.

Деривативи: фінансові контракти, вартість яких залежить від базового активу (акції, валюти, індекси).

Залежно від рівня доступності ринкових даних, оцінка фінансових інструментів може відрізнитися за точністю.

IFRS 13 визначає три рівні ієрархії оцінок:

- **Level 1:** Ціни котируються на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань. Наприклад, акції компанії, які торгуються на відкритих біржах.

- **Level 2:** Спостережувані дані, відмінні від котируваних цін. Це можуть бути ціни для подібних активів на менш активних ринках.

- **Level 3:** Не спостережувані дані. Оцінка базується на внутрішніх моделях і припущеннях, коли ринкових даних немає.

Оцінка акцій за справедливою вартістю може суттєво вплинути на фінансову звітність компанії. Для акцій, що котируються на біржі, застосовується Level 1, адже їхня ринкова ціна доступна. Для облігацій часто використовують Level 2, оскільки ринок може бути менш активним. Деривативи, особливо складні, можуть вимагати застосування Level 3, що включає складні математичні моделі для розрахунку справедливої вартості.

Зміни в оцінці активів і зобов'язань за справедливою вартістю безпосередньо впливають на баланс компанії та її прибутковість. Наприклад, зниження справедливої вартості активів призводить до зменшення чистих активів і, відповідно, до зменшення власного капіталу. Це може відобразитись у звіті про прибутки та збитки як збитки від переоцінки.

Інвестори покладаються на фінансову звітність при ухваленні рішень щодо купівлі або продажу акцій. Зміни в оцінці за справедливою вартістю можуть впливати на їхню думку про ризикованість та стабільність компанії. Наприклад, значне зниження вартості активів може свідчити про проблеми в бізнесі, що призведе до зниження попиту на акції.

Оцінки за справедливою вартістю, особливо для складних фінансових інструментів, можуть суттєво впливати на ціни акцій компаній. Наприклад, якщо компанія оголошує про значну зміну справедливої вартості своїх активів, це може вплинути на сприйняття інвесторами її фінансової стійкості та викликати коливання цін акцій.

Фінансові звіти, що містять суттєві зміни в оцінках за справедливою вартістю, можуть спричинити значні коливання на ринку. Інвестори можуть переглядати свої прогнози щодо прибутковості компанії, що впливає на попит і пропозицію акцій. Наприклад, новина про зниження справедливої вартості активів може викликати паніку серед інвесторів та падіння ціни акцій.

Справедлива вартість підвищує прозорість, але також і волатильність фінансових результатів компаній. Це може створювати додаткові ризики для інвесторів, особливо якщо компанії мають значну частку активів, оцінюваних за Level 2 або Level 3. Такі активи важко оцінити об'єктивно, що підвищує невизначеність та ризики для інвесторів.

Аналізу справедливої вартості акцій приділяється багато уваги науковців, особливо оцінки звичайних акцій компаній, що котируються на фондових біржах. Таким чином, концепція вартості акцій є складною та неоднозначною концепцією, як очікують багато інвесторів, оскільки визначення чіткої концепції вартості залежить від багатьох інших концепцій, які безпосередньо впливають на вартість акцій, включаючи ці концепції (вартість компанії, що випускає цінні папери, загальні економічні умови, зміни в галузі, до якої належить компанія), і будь-яка нова інформація, яка може потрапити на ринок про дії акціонерів або про купівлю-продаж акцій, може негативно або позитивно вплинути на вартість акцій.

Що стосується банківського середовища України, існує багато невирішених питань і проблем, які необхідно підняти, наприклад питання, пов'язані зі справедливою вартістю в цьому секторі, класифікацією та рекласифікацією фінансових інструментів, оцінкою та розкриттям інформації. Таким чином, увага в цьому дослідженні зосереджена на оцінці реальності моделі справедливої вартості фінансових інструментів відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

Огляд наукової літератури показує, що в дослідженні Лашераві описує справедливую вартість активів та її вплив на фінансові показники [8]. Деякі фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю, а фінансові зобов'язання – за історичною вартістю, що призводить до неузгодженості підходів до бухгалтерського обліку та суперечить принципам бухгалтерського обліку, і це має значний вплив на користувачів фінансової звітності та оцінку

ефективності. Визначено, що метод обліку за справедливою вартістю є найкращим показником для оцінки фінансових інструментів і зобов'язань у тлі змін, які відбуваються в економіці [11]. Використання оцінки за справедливою вартістю позитивно впливає на якісні характеристики фінансової звітності: надійність та зрозумілість. Міжнародні стандарти фінансової звітності, які допомагають досягати кращих і точніших результатів, що призводить до підвищення точності прогнозів і підтримує справедливую вартість активів, для підвищення довіри інвесторів та ефективності інвестиційних рішень.

В дослідженнях Чена Х. було доведено вплив коригувань фінансових інструментів за справедливою вартістю на розподіл дивідендів за допомогою аналізу вибірки компаній фінансового сектору [6]. Аналіз базувався на сукупності факторів, найбільш значущими з яких було визначено зміну вартості основних засобів і запасів, а також їх вплив на грошові потоки та ліквідність на основі міжнародних стандартів фінансової звітності. Це дослідження виявило позитивний зв'язок між коригуваннями фінансових інструментів за справедливою вартістю і корпоративними дивідендами, вказуючи на те, що використання компаніями фінансового сектору коригування фінансових інструментів за справедливою вартістю призводить до збільшення прибутку.

Авторами Братен Б., Кашоли В., Муерс М. було доведено використання банками резерву на покриття збитків за кредитами для управління прибутком і його зв'язок із часткою активів оцінених за справедливою вартістю [5]. Дослідження базувалося на наборі змінних, найважливішими з яких є основні засоби та зміна їх справедливої вартості та її вплив на рентабельність активів. Зазначене дослідження виявило, що банки з більшою часткою активів оцінених за справедливою вартістю, менше застосовують резерв на покриття збитків за кредитами для управління прибутком.

Науковці розробили ряд ідей щодо використання оцінки справедливої вартості активів компанії. Тобто, наскільки підприємства в різних галузях дотримуються МСФЗ, які вимагають використання оцінки за справедливою вартістю [9].

Цікавими є опитування інвесторів та менеджерів компаній, в якому вчені намагались вивчити зв'язок між обліком справедливої вартості та надійністю облікової інформації [10].

Виходячи з природи визначеного об'єкта, а також для досягнення мети дослідження і перевірки гіпотези, описовий підхід покладався на попередні теоретичні дослідження та науково-практичну літературу. Для розгляду різних концепцій та елементів, пов'язаних з вимірюванням впливу облікових оцінок фінансових інструментів за справедливою вартістю на зміну цін на акції використовувалася метод кореляційного аналізу, що допомогло оцінити сили зв'язку між випадковими величинами, які характеризують певний реальний процес (рисунок).

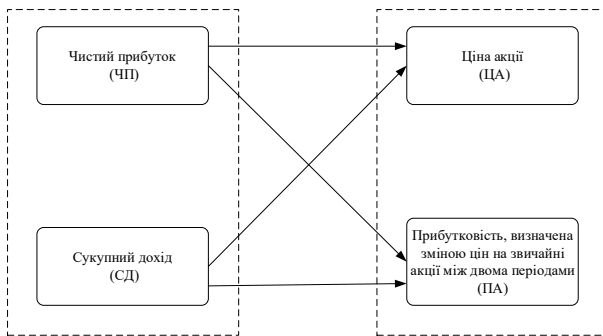

Рисунок – Моделювання впливу облікових оцінок фінансових інструментів за справедливою вартістю на зміну цін на акції

Вибірка за період 2012-2021 рр. з необхідними даними по 5 банкам України була використана для перевірки гіпотез кореляційно-регресійний аналіз для наступних моделей:

$$\text{Ціна акції (ЦА)} = a_0 + a_1 \cdot \text{ЧП} \quad (1)$$

$$\text{Ціна акції (ЦА)} = a_0 + a_1 \cdot \text{ПА} \quad (2)$$

$$\text{Прибутковість акції (ПА)} = a_0 + a_1 \cdot \text{ЧП} \quad (3)$$

$$\text{Прибутковість акції (ПА)} = a_0 + a_1 \cdot \text{ПА} \quad (4)$$

ЦА – ціна звичайних акцій;

ПА – прибутковість, визначена зміною цін на звичайні акції між двома періодами;

ЧП – чистий прибуток;

СД – сукупний дохід.

Цей зв'язок було перевірено шляхом порівняння коефіцієнтів кореляції та регресії для першої та другої моделей. Аналітичні дані свідчать про те, що коефіцієнт кореляції Пірсона між ринковою ціною акцій і сукупним доходом склав 0,798, що більше, ніж коефіцієнт кореляції між ринковою ціною на акцію та чистим прибутком, який становив 0,590. Результати аналізу показують, що зв'язок між ринковими цінами акцій і сукупним доходом сильніший, ніж з чистим прибутком.

В результаті аналізу бачимо, що коефіцієнт кореляції Пірсона між ринковою прибутковістю акцій і сукупним доходом склав 0,645, що більше, ніж коефіцієнт кореляції між ринковою прибутковістю на акцію та чистим прибутком, який становив 0,527, а тест регресії вказує на те, що коефіцієнт регресії між ринковою прибутковістю акцій і сукупним доходом склав 0,354 (зміни сукупного доходу інтерпретують 35,4% змін ринкової прибутковості), що більше, ніж коефіцієнт регресії між ринковою прибутковістю чистого прибутку, який становив 0,22 (зміни чистого доходу інтерпретують 22,0% ринкової зміни прибутку), що вказує на те, що зв'язок між ринковою прибутковістю акцій і сукупним доходом сильніший, ніж між ринковою прибутковістю та чистим прибутком.

Висновки. Результати проведеного дослідження демонструють, що взаємозв'язок між цінами на акції та сукупним доходом компанії є більш суттєвим, ніж співвідношення між цінами на акції та чистим

прибутком. Аналогічно, співвідношення між прибутками на акцію та сукупним доходом виявилось вищим, ніж між прибутками на акцію та чистим прибутком. Це дозволяє зробити висновок, що у моделях, які аналізують вплив облікових оцінок фінансових інструментів за справедливою вартістю на динаміку цін на акції та їхню прибутковість, сукупний дохід відіграє важливішу роль, ніж чистий прибуток.

Такі результати можуть бути пов'язані з тим, що сукупний дохід включає не тільки основний операційний прибуток компанії, але й інші доходи та витрати, які можуть мати значний вплив на фінансовий стан компанії. Це забезпечує більш повне відображення її фінансових результатів. Водночас, чистий прибуток є більш обмеженим показником, оскільки він не враховує вплив багатьох факторів, таких як переоцінка активів, курсові різниці або зміни у вартості фінансових інструментів.

Однак результати дослідження надають лише часткові докази того, що сукупний дохід і чистий прибуток здатні адекватно відобразити реальні результати діяльності компанії, оскільки їхній зв'язок з прибутковістю акцій залишається слабким. Це свідчить про певні обмеження дослідження, зокрема щодо можливості цих показників слугувати індикаторами ефективності діяльності компанії. Важливим фактором, який впливає на такі результати, є нестабільність і мінливість ринкових умов, які можуть викривляти взаємозв'язок між фінансовими показниками та цінами на акції.

Для подолання таких обмежень необхідне більш детальне дослідження з урахуванням різних факторів, що можуть впливати на прибутковість акцій, зокрема макроекономічних змін, галузевих особливостей, а також специфіки діяльності окремих компаній. Зокрема, варто звернути увагу на те, що фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю, можуть мати значний вплив на фінансову звітність, оскільки їхня оцінка відображає поточну ринкову кон'юнктуру, що може суттєво змінюватися протягом короткого періоду часу.

На підставі отриманих даних можна стверджувати про необхідність більш оптимального та точного використання показників справедливої вартості, оскільки вони значно впливають на результати діяльності компанії та можуть спотворювати фінансову звітність у разі їхньої неправильної оцінки. Для цього важливо забезпечити чітке дотримання міжнародних стандартів фінансової звітності (зокрема, МСФЗ 13) щодо оцінки справедливої вартості фінансових інструментів. Недотримання таких стандартів може призвести до викривлення даних фінансової звітності, що ускладнює ухвалення рішень інвесторами та іншими зацікавленими сторонами.

Важливо також підкреслити необхідність підвищення рівня підготовки та кваліфікації фахівців, які займаються оцінкою справедливої вартості у банківській сфері. Це включає проведення спеціалізованих навчальних курсів, підвищення кваліфікації та впровадження системи сертифікації для осіб, відповідальних за оцінку фінансових

інструментів. Такі заходи допоможуть зменшити ризики, пов'язані з неправильною оцінкою активів, та підвищити точність складання фінансової звітності.

Результати цього дослідження вказують на те, що використання показників справедливої вартості потребує подальшого вдосконалення, оскільки їхній вплив на фінансові результати компаній є значним. Підвищення точності оцінок може сприяти покращенню якості фінансової звітності, що, у свою чергу, підвищить довіру користувачів до таких звітів і сприятиме прийняттю більш обґрунтованих рішень. Крім того, вдосконалення підходів до оцінки справедливої вартості та їх імплементація у фінансову практику можуть сприяти підвищенню прозорості фінансової звітності та покращенню репутації банківської системи загалом.

Таким чином, дане дослідження підтверджує важливість впровадження комплексного підходу до оцінки фінансових інструментів за справедливою вартістю, що включає не тільки технічні аспекти, але й організаційні заходи з підвищення компетентності фахівців. У майбутньому це дозволить забезпечити більш точне відображення фінансових результатів компаній, підвищить довіру до фінансової звітності та сприятиме покращенню ефективності управління фінансовими ресурсами.

Список літератури

1. Бурденко І., Макаренко І. Справедлива вартість в оцінці фінансових інструментів: вимоги Міжнародних стандартів фінансової звітності. Вісник Національного банку України. 2014. № 2. С. 44-50.
2. Ксєндзук В. В., Трало І. М. Оцінка фінансових інструментів за справедливою вартістю в бухгалтерському обліку. Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. 2019. № 2. С. 468-476.
3. Кузьмінський Ю. Облік фінансових інструментів, хеджування та фінансова криза – є зв'язок? Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка: Економіка. 2010. № 181. С. 29–31.
4. Фінансові інструменти: визнання та оцінка: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
5. Bratten, B., Causholli, M., Myers, L.A. Fair Value Exposure, Auditor Specialization, and Banks' Discretionary Use of the Loan Loss Provision. *Journal of Accounting, Auditing and Finance*. 2020. 35 (2), pp.318-348.
6. Chen, X., Hellmann, A., Mithani, S.R. The Effect of Fair Value Adjustments on Dividend Policy Under Mandatory. *International Financial Reporting Standards Adoption: Australian Evidence Abacus*. 2020. 56 (3), pp. 436- 453.
7. Fahad, A. Y., & Abdurrazaq, T. O. Analyzing Causes of International Trade Shocks. *International Journal of Professional Business Review*. 2022. 7(6)
8. Lashaarawy, Hatem Abdel Fattah, Nofal, Gamal Abdel Hamid Shehata. The effect of accounting for the fair value of assets on the financial performance of Palm Hills Real Estate Development Company (case study). *The Scientific Journal of Commercial Research (Menoufia University)*. 2022. 45(2), 87-130.

9. McDonough, R., Panaretou, A., Shakespeare, C. Fair value accounting: Current practice and perspectives for future research. *Journal of Business Finance and Accounting*. 2020. 47 (3-4), pp. 303-332.
10. Oyebisi Ibidunnia, Wisdom Okerea, Fair value accounting and reliability of accounting information of listed firms in Nigeria. *Growing Science Accounting*. 2018. 5, pp. 91–100, www.GrowingScience.com/ac/ac.html.
11. Shakatreh, M., Rumman, M. A. A., & Mugableh, M. I. Reviewing the Framework of Risk Management: Policy and Hedging. *International Journal of Professional Business Review*. 2023. 8(1), e0928. <https://doi.org/10.26668/businessreview/2023.v8i1.928>
12. Fair Value Measurements Statement of Financial Accounting Standards 157: Fair Value Measurements URL: <https://www.fasb.org/>

References (transliterated)

13. Burdenko I., Makarenko I. (2014) Spravedlyva vartist v otsintsi finansovykh instrumentiv: vymohy Mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy.. № 2. S. 44-50.*
14. Ksendzuk V. V., Tralo I. M. (2019) Otsinka finansovykh instrumentiv za spravedlyvoiu vartistiu v bukhgalterskomu obliku. *Visnyk KhNAU. Seria : Ekonomichni nauky. № 2. S. 468-476.*
15. Kuzminskiy Yu. (2010) Oblik finansovykh instrumentiv, khedzhuvannia ta finansova kryza – ye zv'язok? *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka: Ekonomika. № 181. S. 29–31.*
16. Finansovi instrumenty: vyznannia ta otsinka: Mizhnarodnyi standart bukhgalterskoho obliku 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
17. Bratten, B., Causholli, M., Myers, L.A. (2020). Fair Value Exposure, Auditor Specialization, and Banks' Discretionary Use of the Loan Loss Provision *Journal of Accounting, Auditing and Finance*, 35 (2), pp.318-348.
18. Chen, X., Hellmann, A., Mithani, S.R. (2020). The Effect of Fair Value Adjustments on Dividend Policy Under Mandatory International Financial Reporting Standards Adoption: Australian Evidence *Abacus*, 56 (3), pp. 436- 453.
19. Fahad, A. Y., & Abdurrazaq, T. O. (2022). Analyzing Causes of International Trade Shocks. *International Journal of Professional Business Review*, 7(6), e01119. <https://doi.org/10.26668/businessreview/2022.v7i6.1119>
20. Lashaarawy, Hatem Abdel Fattah, Nofal, Gamal Abdel Hamid Shehata. (2022). The effect of accounting for the fair value of assets on the financial performance of Palm Hills Real Estate Development Company (case study). *The Scientific Journal of Commercial Research (Menoufia University)*, 45(2), 87-130. doi: 10.21608/sjsc.2021.00357.1058.
21. McDonough, R., Panaretou, A., Shakespeare, C. (2020). Fair value accounting: Current practice and perspectives for future research *Journal of Business Finance and Accounting*, 47 (3-4), pp. 303-332.
22. Oyebisi Ibidunnia, Wisdom Okerea, (2018), "Fair value accounting and reliability of accounting information of listed firms in Nigeria", *Growing Science Accounting* 5, pp. 91–100, www.GrowingScience.com/ac/ac.html.
23. Shakatreh, M., Rumman, M. A. A., & Mugableh, M. I. (2023). Reviewing the Framework of Risk Management: Policy and Hedging. *International Journal of Professional Business Review*, 8(1), e0928. <https://doi.org/10.26668/businessreview/2023.v8i1.928>
24. Fair Value Measurements Statement of Financial Accounting Standards 157: Fair Value Measurements URL: <https://www.fasb.org/>

Надійшла (received) 12.07.2024

Відомості про авторів / About the Authors

Кузнецова Світлана Олександрівна (Kuznetsova Svitlana) – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри обліку і фінансів; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1567-4791>; e-mail: Svitlana.Kuznetsova@khi.edu.ua

Івахно Павло (Ivakhno Pavlo) – аспірант, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», аспірант кафедри обліку і фінансів; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-1515-1924>; e-mail: Pavlo.Ivakhno@emmb.khi.edu.ua